

Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. a)
Limba și literatura română

Varianta 5

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Treizeci și opt de ani s-au scurs de atunci.

Printre profesorii mai vârstnici de la liceul de băieți din Timișoara, apăruse un magistru* tânăr, înzestrat cu vioiciune contagioasă, exaltând un optimism șocant, niciodată adumbrat de încruntare. Din ochii lui scânteietori răzbătea o căldură care ne cucerea, ne umplea de o nestăpânită nerăbdare, în așteptarea orelor când trebuia să pătrundă în clasă.

Venise de undeva din străinătate, din îndepărtatul Paris sau de pe meleagurile însozite ale Italiei, și hotărâse să poposească în provinciala Timișoară, de pe atunci, în ținuta modestă a unui profesor suplinitor, eclipsându-i pe unii colegi ai săi din corpul didactic al școlii cu ceea ce era el însuși, cu ceea ce purta sub fruntea înaltă. Locuia anonim într-o casă de margine și nimeni nu-și amintea să-l fi văzut altundeva decât trecând grăbit pe stradă sau venind la orele de curs, îmbrăcat în același costum bleumarin de un croi ales, dar fără ostentație și purtând o bască de modă franțuzească, argument vestimentar care pe atunci nu era încă un lucru banal. Omul era G. Călinescu...

Ne preda limba română sau, pentru cei câțiva care ne înscriaserăm facultativ, și limba italiană. Când profesorul de istorie, uneori suferind, lipsea, nu pregeta să-l înlocuiască și atunci venea în clasă spre bucuria noastră, cu câteva notițe în mână și cu o întreagă enciclopedie în memorie, oferindu-ne-o darnic, cu verbul său rar și cald.

Eram patruzeci de elevi în clasa a șasea a liceului și sunt încă astăzi destui în viață ca să-și mai aducă aminte de figura lui. [...]

G. Călinescu a stat puțin la Timișoara. A părăsit-o plecând spre un destin prodigios* de muncă, de creație, de profesorat. [...] Cu puțin timp înainte de a se stinge, zeci de mii de oameni l-au revăzut, prin mijlocirea unei emisiuni televizate, când, în locuința lui din București, asaltat de o maladie grea, mai găsea destulă energie să arate unui grup de actori care-l vizitau cum se execută pașii de menuet și cum se citește o operă de dramaturgie modernă. Micul ecran ne înfățișa tragic o figură devastată de boală, cu părul vâlvoi, așa cum îl purta și pe atunci, dar de astă dată albit; cu niște ochi însă și un verb din care atotputernicia vieții și a unei tinereți neînvinse țâșnea impetuos, icoană a dimensiunilor unei personalități pline de vitalitate și încredere, cuceritoare și debordante în fața căreia moartea nu însemna nimic.

Așa mi-a rămas în amintire G. Călinescu: o figură rară a unei eterne tinereți, capabilă să se transmită prin ea însăși și altora.

Mircea Bandu, *Amintiri despre G. Călinescu*

*magistru – (livresc) profesor

*prodigios – ieșit din comun, uluitor, extraordinar

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *s-au scurs*. **6 puncte**
2. Menționează un aspect vestimentar prin care se distingea G. Călinescu, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează starea de spirit a elevilor atunci când G. Călinescu îl înlocuia pe profesorul de istorie, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică un motiv pentru care profesorul G. Călinescu rămâne în memoria elevilor săi. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, modul de viață al lui G. Călinescu, în perioada în care acesta locuiește în Timișoara, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă mass-media contribuie sau nu la crearea imaginii publice a unei persoane, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Amintiri despre G. Călinescu* de Mircea Bandu, cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, perspectiva narativă din fragmentul de mai jos.

Bufnind pe nări, țâșnind fuioare lungi de aburi, trenul se opri înaintea peronului. Câteva clipe nu se mai putu vedea decât o mare învâlmășeală de oameni și de geamantane. Spre norocul lui, Vasile Murășanu ajunsese într-un vagon în care erau tot străini. Un loc mai era liber, dar Vasile nu intră, ci rămase pe coridorul vagonului. O clipă se gândi să se coboare, să cerceteze unde este vreun coleg de-al lui, dar nu se putu hotărî, de teama să nu scape trenul. [...]

Nici nu avu vreme să se gândească mult, se auzi un fluierat prelung, și trenul porni. Vasile Murășanu avu o tresărire de adâncă bucurie, de plăcere: mergea acasă! Era trecut de douăzeci și trei de ani, adeseori în ceasurile de studiu își făcuse planuri serioase, bărbătești, – credea el, – asupra viitorului, și, totuși, bucuria ce-o simți acum era copilărească, dulce, ușoară, ca o alintare. Gara, casele din oraș, stâlpii de telegraf zburau în urma lui, și el simțea, ușor, deliciul apropierii de casa părintească. Căci în clipa dintâi el nu se gândea decât la ai lui, la părinți, la cele două surori mari, la frățiorul mai mic, la casa, la curtea, la grădina lor. Și la gândul că le va revedea în curând, o căldură, o moleșire plăcută i se răspândeau în tot trupul, ca și când ar fi fost iarăși băiat de șase ani și ar fi adormit în mângâierile mamei, care și-ar fi purtat domol degetele prin părul lui.

Ion Agârbiceanu, *Arhanghelii*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj dintr-o comedie studiată*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;
- evidențierea unei trăsături a personajului ales prin două scene comentate;
- analiza a două componente de structură și de limbaj ale comediei studiate, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict dramatic, modalități de caracterizare, notațiile autorului, registre stilistice, limbaj, act, scenă etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.